

Brystsmerter med påvist COVID-19 prehospitalt

Kontakt: Kjetil Torgeirsen, SAFER, epost: kjetil.torgeirsen@safer.net, tlf: 975 10 097

Kategori

Corona/Medisinsk

Tema

Bruk av smittevernutstyr I klinisk behandlingssituasjon prehospitalt (forutsetter ferdighetstrening I praktisk bruk av utstyr før simulering)

Læringsmål

- Korrekt smitteforebygging i henhold til prosedyre/anbefaling før, under og etter behandling av pasient. ^{1,2}
- Pasientens medisinske tilstand behandles i henhold til gjeldende protokoller.

Hendelsesforløp

XX år gammel pasient sitter i hjemme-isolat grunnet påvist Covid-19 virus for 4 dager siden. H*n har ikke alvorlige symptomer. Litt feber og hoste.

Pas fikk klemmende brystsmerter da h*n skulle bære klesvasken opp en etasje i huset.

Smertene ville ikke gi seg i hvile. Etter 15 minutter kontakter pasienten AMK og får ambulanse.

Pasientbeskrivelse

Coronasmittet pas. Feber og litt hoste. Klemmende smerter i brystet. Blek clam og engstelig

Informasjon til deltakerne

Rødt oppdrag. XX år gammel kvinne/mann med brystsmerter. Pasienten fikk påvist Coronavirus for 4 dager siden.

SIM info

TYPE Levende markør

UTSTYR Smittevern utstyr (i henhold til oppsett) - LP15 (monitor/defibrillator)

EKSTRAUTSTYR

MEDIKAMENTER Medikamenter som er naturlig ut fra kompetanse og lokal protokoll.

Utgangsverdier

AIRWAY Åpen, hoster av og til

BREATHING RR 20

CIRCULATION Blek, clam. P 80

DISABILITY Våken og engstelig

ØVRIGE VERDIER

Endringer i forløpet

Primærfokus er smittebeskyttelse/begrensning.

Forventet/anbefalt behandling

Korrekt bekledning m/hansker, munnbind og vernebriller. Munnbind og hansker på pasient.

Forslag til hjelp/notater

Sykdommen smitter ved dråpesmitte som ved forkjølelse og influensa ved at virus overføres fra luftveiene hos en syk person, på tre måter: Ref. 2,3,4

- Gjennom **luften** ved at den syke nyser eller hoster slik at viruset pustes inn eller kommer i kontakt med slimhinnen i øyne, nese eller munn hos personer som står i nærheten (innfor 1-1,5 m)
- Ved **direkte kontakt** når den syke har fått viruset på hendene og overfører det ved kontakt med andre.
- Ved **indirekte kontakt** når viruset har blitt overført til inventar eller gjenstander gjennom nys/host eller ved at den syke eller andre har hatt viruset på hendene, og andre kommer i kontakt med gjenstanden.

Det foreligger ikke sikker informasjon om inkubasjonstid (tiden fra man er smittet til sykdommen gir symptomer). WHO anslår (per 19.02.2020) at inkubasjonstiden er 5-6 dager, men den kan variere fra 0-14 dager.

MISTANKE OM SMITTE MED CORONA VIRUS (COVID-19) :

Ref: 1.

Alle pasienter, uansett problemstilling, skal spørres om de eller andre i omgangskretsen er smittet/i isolasjon eller sitter i karantene på grunn av fare for smitte.

Pasienter med akutt luftveisinfeksjon med minst ett av følgende: hoste, kortpustethet, feber, som i løpet av de siste 14 dagene før symptomdebut, oppfyller minst ett av følgende kriterier:

- Har vært i områder med vedvarende smitte, klikk her for siste info. Se også informasjon om ny smittesituasjon i Norge under.
- Har vært i nærkontakt (se under) med et bekreftet tilfelle av covid-19 infeksjon.
- Har pleiet/behandlet en pasient, håndtert prøvemateriale fra eller på annen måte hatt tilsvarende nærkontakt med en person som er bekreftet syk med Covid-19 infeksjon, uten å ha brukt anbefalt beskyttelsesutstyr.

Alle pasienter med symptomer skal iføres munnbind, uavhengig av mistanke om Coronasmitte eller ei. (Vurder behov for ytterligere smitteverntiltak i hvert enkelt tilfelle.)

Med "nærkontakt" menes personer som i løpet av de siste 14 dagene:

- Har pleiet/behandlet en pasient, håndtert prøvemateriale fra, eller på annen måte har hatt tilsvarende nær fysisk kontakt med en person som er bekreftet syk med Covid-19, uten å ha brukt anbefalt beskyttelsesutstyr.
- Har oppholdt seg i nærheten av (under 1 meter), ansikt til ansikt med en person som er bekreftet syk med Covid-19.
- Har sittet i nærheten av (to seterader) en person som er bekreftet syk med Covid-19 på fly, samt andre nærkontakter på fly.
- Bodd i samme husstand som en person som er bekreftet syk med Covid-19.

Tilgjengelig smittevernutstyr i ambulansene:

- Smittenehet pakket etter pakkeplan (brukes i spesielle tilfeller, se beskrivelse av verneutstyr under)
- Enhet/pose med generelt utstyr for bruk ved Covid-19, f.eks.: 2 stk. vanlige smittefrakker, 2 stk. hvite smittedresser, 2 stk. visir, 5 stk. kirurgisk munnbind, 2 stk. P3 masker, rull med gule plastsekker.
- tilstrekkelig mengde desinfeksjonssprit, f.eks.: Håndsprit, overflatedesinfeksjon, kluter eller servietter

Før ambulansetransport av pasienter med mistanke/bekreftet Corona smitte er det en fordel å ta ut eller dekke til alt unødvendig utstyr med plast for å lette rengjøring og desinfeksjon etterpå. Dekk også til luken til førerrommet slik at dette kan holdes smittefritt.

- Hvis ledig reservebil bør stasjonene ha denne ferdig rigget med plast for å kunne ta røde oppdrag med Covid-19 på kort varsel.
- Røde oppdrag skal ikke vente på at en rigger plast i bilen. Men verneutstyr på personellet skal alltid prioriteres før innsats.

PASIENTEN

Hvis det er mulig ut i fra situasjonen er det ønskelig å begrense smittespredning fra pasienten ved hosting og kontaktpunkter som pasienten tar på:

- Pasienten utstyres med kirurgisk munnbind.
- Sørg for at pasienten har rene hender. Førstevalget er hånddesinfeksjon med sprit, eventuelt ta på hansker hvis dette ikke er mulig.
- Pasientens bagasje legges i gul plastsekk under transport

PERSONALET

1. Som oppholder seg i nærheten av pasienten (1,5 - 2 m.)
2. Som skal inn i rom/bolig der pasienten har oppholdt seg

-skal bruke beskyttelsesutstyr:

PASIENTANSVARLIG (SOM SKAL SITTE BAK MED PASIENTEN):

- Heldekkende smittedress, normalt hvit smittedress, ved situasjoner med mye fuktighet og søl vurder å bruke gul smittedress fra smitteneheten.
- Åndedrettsbeskyttelse, normalt kirurgisk munnbind. Ved situasjoner med økt smittefare* vurder å bruke P3 maske.
- Øyebeskyttelse, normalt visir. Ved situasjoner med økt smittefare* vurder å bruke vernebriller (ser ut som slalombriller) fra smitteneheten.
- Hansker, bruk gjerne flere lag slik at en lett kan bytte ved behov

SJÅFØR, VURDER BEHOV FOR VERNEUTSTYR:

- Hvis en ikke skal inn i rom/bolig der pasienten/andre syke har oppholdt seg og holder seg mer enn 1,5 - 2 meter borte behøves normalt ikke verneutstyr.
- For enkel assistanse kan vanlig smittefrakk, kirurgisk munnbind, visir og hansker være tilstrekkelig.
- Ved assistanse ved vanskelige forflyttinger og i situasjoner med økt smittefare* bør det brukes verneutstyr som for pasientansvarlig, se over.
- Fører tar av seg beskyttelsesutstyret før en setter seg foran i førerkupeen. Husk hånddesinfeksjon.

* Økt smittefare er situasjoner med økt fare for sprut og aerosoldannelse, f.eks. inhalasjonsbehandling og overtrykksbehandling med C-pap eller maske/bag ventilering.

- Vernebrillene fra smitteneheten er i utgangspunktet flergangs og skal normalt desinfiseres og gjenbrukes (f.eks. henge dem opp i ambulansen under desinfeksjon med DeconX, eventuelt vask med Virkon eller sprit.)
- En trenger normalt ikke å bruke fotposer ved Coronavirus.

ETTER GJENNOMFØRT TRANSPORT:

Gjennomfør desinfeksjon av ambulansen på vanlig måte:

- Ambulanser som har måttet gjennomføre oppdrag uten mulighet for å dekke til med plast først prioriteres for DeconX desinfeksjon på Stavanger stasjonen.
- Biler som er dekket til på forhånd bør prioritere vanlig smitteutvask med Virkon eller Desinfeksjonssprit.

Ellers:

- Brukt engangs verneutstyr legges i gul sekk og kastes i eske for risikoavfall.
- Se egen prosedyre for desinfeksjon og håndtering av oksygenflasker som kan være dekontaminerte.
- Ved tilsølt bekledning byttes og vaskes ambulansbekledningen så fort som mulig. Ellers/normalt kan ambulansbekledningen vaskes ved vaktens slutt. All vask av ambulansbekledning skal foregå i tjenestens vaskemaskiner med kjemisk desinfeksjon.

Bliksund – Tiltaksbok - Ambulanse

Spesifikke tiltak ved transport av smittepasient i ambulanse.

- Vurder bruk av barriere på bære (kladder, MediWrap)
- Bytt hansker og sprit hender etter hver direkte kontakt med pasient

Smitte	MRSA
Smittetype	Kontaktsmitte, antibiotikaresistent
Tiltak pasient	Vanlig munnbind og hansker
Tiltak personell	Vanlig munnbind og hansker. Ved søl og/ eller pågående diaré og oppkast brukes også gul smittefrakk.
Desinfeksjon	Virkon

Smitte	Meningitt
Smittetype	Kontakt- og dråpesmitte
Tiltak pasient	Vanlig munnbind
Tiltak personell	Vanlig munnbind, hansker
Desinfeksjon	Virkon

Smitte	Tuberkulose
Smittetype	Luftsmitte. Ved lengre transporter fjernes eller tildekkes utstyr som ikke skal brukes
Tiltak pasient	Vanlig munnbind
Tiltak personell	Munnbind klasse FFP3, hel smittedress, hansker
Desinfeksjon	PeraSafe

Smitte	Norovirus/gastroenteritt
Smittetype	Kontakt- og dråpesmitte
Tiltak pasient	Vanlig munnbind
Tiltak personell	Vanlig munnbind og hansker. Ved søl og/ eller pågående diaré og oppkast brukes også gul smittefrakk.
Desinfeksjon	Virkon

Smitte	Clostridium difficile
Smittetype	Kontaktsmitte. Ofte grønn diaré, ofte i forbindelse med antibiotikabehandling
Tiltak pasient	Vanlig munnbind og hansker.
Tiltak personell	Vanlig munnbind, hansker. Ved søl og/ eller pågående diaré og oppkast brukes også gul smittefrakk.
Desinfeksjon	PeraSafe (Virkon kan også brukes hvis en ikke har Pera-Safe tilgjengelig).

Smitte	ESBL, VRE
Smittetype	Kontaktsmitte, finnes oftest i tarmen, antibiotikaresistent
Tiltak pasient	Ved ESBL i luftveiene skal pasient ha på vanlig munnbind
Tiltak personell	Bruk hansker. Ved EBSL i luftveiene også munnbind og gul smittefrakk. Ved søl og/ eller pågående diaré og oppkast brukes også gul smittefrakk.
Desinfeksjon	Virkon

- All synlig forurensing skal fjernes før desinfisering
- Kontaktpunkter desinfiseres med rett desinfeksjonsmiddel med virketid minst 10 min.
- Etterpå gjøres nødvendig vask med vanlig såpe og vann (som også fjerner desinfeksjonsmiddelet).
  - Ved enkel flekkdesinfeksjon kan en også fjerne desinfeksjonsmiddelet med ren klut og rent vann

Referanser

1. Bliksundweb. Helse Stavanger - Tiltaksbok Ambulanse
2. FHI. Folkehelseintituttet: <https://www.fhi.no/sv/forebygging-i-helsetjenesten/smittevern-i-institusjoner/>
European Centre for Disease Prevention and Control: <https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus-china>
3. World Health organization: <https://www.who.int/health-topics/coronavirus>